

1996 йил, 13 июль, № 27 (66).

• ШАНБА КУНЛАРИ ЧИКАДИ
• СТУДЕНТ ЭРКИН НАРХА
• ГАЗЕТА 1995 ЙИЛ 22
ФЕВРАЛДАН ЧИКА
БОШЛАГАН

1996 йил—Амир Темур йили
**СОҲИБҚИРОН
ДЕЙДИКИ...**

• Шом сари юриш олдида Қорабғода чодир тикиб узоқ туриб қолдик. Ҳарбу зарб машқларини пухталамоқ учун қўшини яқинда бўлиб, очик ҳавода туналик. Қўп вақт ўтказиб, сафар олдида чодирга қайтсам, ажиб манзаранинг гувоҳи бўлидим. Бизнинг йўтимизда чодир туғилганда икки қабулгар тушиб, жуфту ҳалоллик қилдилар. Улар бизнинг хос ўринликка хас-хашак-ла ин қуриб, бири туҳум босиб етур эди.

Тангри таалонинг бу беозор жондорларига ҳалал етказмаслик учун чодирни ўзга қилдик. Эртаси кўни, сафарга жунавар аввалда, турт нафар наварни мулозим бирла қолдирдик. Уларга тайин этилдики:

— Тангри таалонинг беозор қўшлари туҳум очиб, палопонлари учурма бўлгунча, шу ерда бўлурсиз. Палопонлар учиб чиққач, чодирни йитиб, ортимиздан етиб бораёйсиз...

Шом сафарига отландик. Жондорлар борасида тузган тал-биримиз Тангри тааллога ҳуш еқиб, зафар туҳумининг ҳилпиратди...

Ислом КАРИМОВ: ТАНЛАГАН ЙЎЛИМИЗ ТЎҒРИЛИГИНИ ҲАЁТ ТАСДИҚЛАМОҚДА

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ДИПЛОМАТИК КОРПУС ҲАМДА ТОШКЕНТДА ФАОЛИЯТ ЮРИТАЁТГАН ЖУРНАЛИСТЛАР УЧУН УЮШТИРИЛГАН БРИФИНГДА БЕРИЛГАН САВОЛЛАРИГА ЖАВОБЛАРИ

Хабар қилинганидек, 5 июль кўни Ўзбекистон Президентини Ислом Каримов дипломатия корпуси ва Тошкентда фаолият юритаётган журналистлар билан навбатдаги анъанавий учрашувини ўтказди.

Президентимизнинг учрашувда сўнги ойларида мамлакатимизнинг ички ва ташқи сиёсий ҳаётида рўй берган муҳим воқеалар, Ўзбекистоннинг хорижий давлатлар билан алоқалари хусусида сўзлаган батафсил нутқи матбуотда эълон қилинган эди. Учрашувда юртимизнинг журналистларининг талай саволларига ҳам жавоб қайтарди. Қуйида ана шу савол-жавоблар билан танишасиз.

Юрий ЧЕРНОГАЕВ, «По-стафутум» агентлиги, Россия:

— Жаноб Президент, Америкада қозонган улкан дипломатик муваффақиятнинг манзарасида сизнинг МДХга муносабатингиз ўзгарадими, янада қатъий-роқ бўладими? Яна бир савол: Сизнинг бу сафарингизга Марказий Осиёдаги бошқа давлатлар раҳбарлари томонидан муносабат билдирилдими? Агар сир бўлмаса, Пентагонда имзоланган протоколда Америка билан ҳарбий соҳада ўзаро муносабатларнинг қандай янги томонлари кўзда тутилган?

Ислом КАРИМОВ:

— Ҳа, Ўзбекистон делегациясининг Америка Қўшма Штатларига ташрифи ҳақиқатан ҳам самарали ва муваффақиятли бўлди. Бу ташриф натижалари нафақат бизнинг икки томонлама муносабатларимизга, балки умуман халқаро дорадаги муносабатларга ҳам таъсир этиши шубҳасиз. Улар халқаро дорадагина эмас, бизнинг демократик ислохотлар, янгиланиш, бозор ислохотлари йўлидан, сармоя лойиҳаларини тобора ривожлантириш йўлидан янада жадалроқ ҳаракат қилишимизга, шунингдек, бошқа қўлгина масалаларга ҳам таъсир ўтказди. Бироқ бизнинг бошқа давлатлар билан, жумладан, МДХ давлатлари билан муносабатларимиз Президент ёки Ўзбекистон делегациясининг бошқа мамлакатларга қайсидир сафарлари натижа-

сида юзга келгани йўқ. Шунинг учун ҳам сизга шунини маълум қилиб қўймоқчиманки, бизнинг МДХ мамлакатлари, умуман МДХ билан муносабатларимиз, энг аввало, шу мамлакатлар ва Ўзбекистон манфаатларига хизмат қилган ва бундан кейин ҳам ана шунга хизмат қилиши лозим.

Бизнинг МДХ келажагига доир масалаларга муносабатимизни сиз яхши биласиз, шунинг учун ҳам, ижозатингиз билан бу масалаларга тўхталиб ўтирмайман.

Биз МДХнинг келажаги порлоқ эканига аминимиз, унинг имкониятлари, салоҳиятларини ҳали тўла фойдаланилгани йўқ. Бироқ биз чуқур иқтисодий, гуманитар интеграцияни никоиб остида давлатлардан устун турадиган турли-туман тузилмалар тузилишига қатъиян қаршимиз — бу бизнинг манфаатларимизга мусоэмас. Биз иқтисодий муносабатларимиз МДХ доирасида чуқурлашиб, мустақамланиш тарафдоримиз, собиқ СС-СРнинг турли минтақаларида истикомат қилаётган кишилар ўртасидаги чин инсоний муносабатлар ривожланиб, мустақамланиш тарафдоримиз.

Сизнинг агентлигингиз учун алоҳида шунини айтмоқчиманки, Ўзбекистон МДХга халқаро ҳуқуқ субъекти деб қаралишига қарши. МДХ — ҳамдўстлик, шундай экан, ҳамдўстлик бўлиб қолавергани тўғрисида.

Марказий Осиё минтақасидаги қўшнларимиз билан муносабатларимизга келсак, кеча мен Президент Аскар Акаев билан телефонда гаплашдим. Биз ташриф натижалари ҳамда

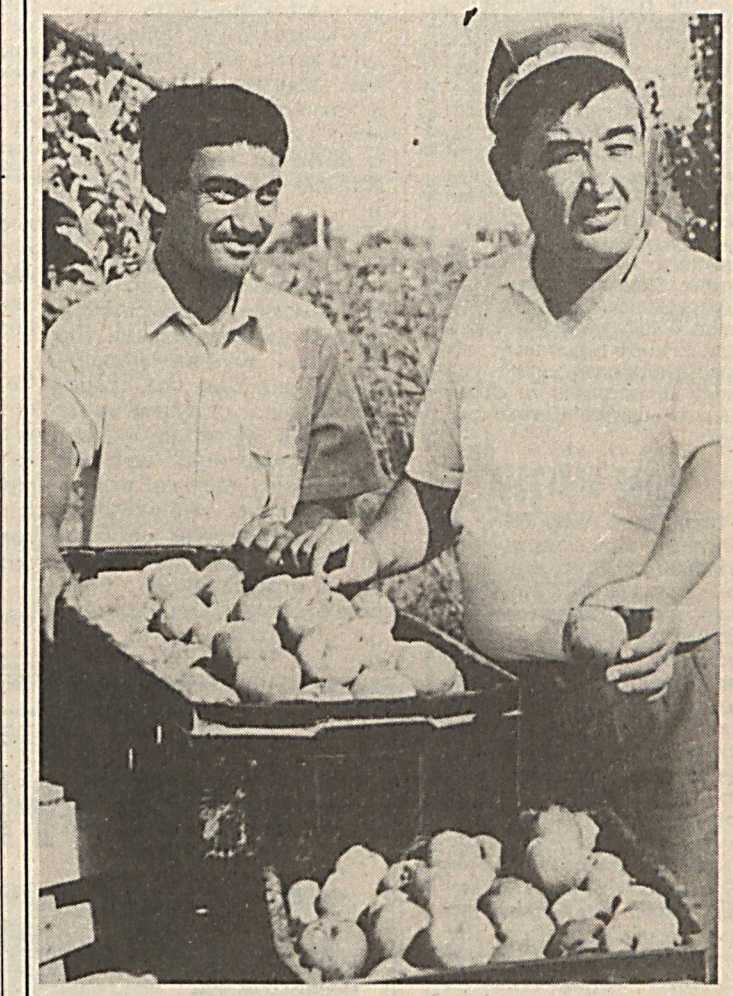
аввало, хорижий сармояларини жалб этиш зарурати билан изоҳланади. Бугунги кунда беш йил давомида киришган сармоялар ҳажми ҳамда бу борада айрим мамлакатларнинг алоҳида ҳиссаси қанча? Иккинчи савол: илгари иқтисодиётни ривожлантириш, маҳсулот, хом ашёнинг айрим турлари бўйича йиллик маълумотлар эълон қилиб турилар эди. Бу йил газеталарини унчалик диққат билан ўқимаганимми, ҳар ҳолда бунини кўрмадим.

Ислом КАРИМОВ:

— Бугунги кунда Ўзбекистонда хорижий сармоялар иштирокида қарийб беш миллиард Америка доллари миқдорда лойиҳалар амалга оширилмоқда. 1995 йилда Ўзбекистонда тахминан бир миллиард Америка доллари миқдордаги хорижий сармоялар ўзлаштирилди. Бу сармояларда қайси мамлакатларнинг улуши салмоқли, деган савол қизиқтирадими? Мен биринчилар қаторида Германияни тилга олишни истар эдим. Дарвоқе, мен бугун Ўзбекистонга айнаманана шу масалалар бўйича келган «Даймлер-Бенц» корпорацияси раҳбариятини қабул қилдим. Кейинги ўринларда Жанубий Корея, Япония, АҚШ туради.

Иккинчи саволингизга келсак, бугунги кунда бозор иқтисодиётига ўтаётган барча давлатлар қатори Ўзбекистонда ҳам ташкилий ўзгаришлар юз бермоқда. Бу биринчи галда статистика ҳисоботида ҳамда илгарики социалистик тизимда мавжуд бўлганда мутлақо фарқ қилганда барча индикатив маълумотларда ақс этиши лозим. Совет тизими даврида умумий маҳсулот, ўсиш сурати ва ҳоказоларнинг умумий ҳажмининг кўрсаткичи тизимда мавжуд эди. Асосий мақсад — фақат ютуқларни кўз-кўз қилишдан иборат эди. Шунини яна таъкидлашаманки, илгари асосий кўрсаткич — ўсиш сурати эди.

Бугунги кунда биз Америка Қўшма Штатлари, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, БМТнинг тегишли дастурлари ёрдамида миллий ҳисоб-китоблар тизимини жорий қилишимиз. У илгарики статистикадан тубдан фарқ қилади ҳамда биз уни му-

Жашнатмақон юртимизда айни пилвқчилик. Қўёшнинг заррин нурларида товланиб турган олма, шафтолилар, узум-олқўриларимиз қилларини ҳайратта солмаган дейсиз. Жумҳуриятимизнинг ҳар бир бурчагида бўлганидек, Андижон вилоятининг Андижон туманига қарашли «Фирдавс» ҳуусейн дехқончилик фирмасида ҳам иш қизғандан-қизгани. Бу ерда етилган маҳсулотларини ўз вақтида, унтингирмай шаҳарликлар дастурхонига етказиб беришдек масъулиятли вазифани сийқилдидан урдалашини жамоа аъзолари ўз бурчлари деб билинади.

СУРАТДА: «Фирдавс» ҳуусейн дехқончилик фирмаси раиси Ғофариноҳ Фаҳриддинов териб жўнатишга тайёрланган олмалар сифатини кўздан кечирмоқда.

Тўраҳон ҒОҒУҒОҒ олган сурат.

«Адолат»га жавоб берадилар

«ЭШМАЧИ ЭШИБ ОЛАР, ТАШМАЧИ ТАШИБ»

(«Адолат» газетаси, 1996 йил 18 май,)

«Танқид кўзи билан» руқни остида берилган ушбу мақолада Наманган вилоятининг қатор ташкилотларида ёқилган-моёланган материалларнинг талон-тарож қилинаётганини, бу тўғрисида нефть маҳсулотлари беҳуда исроф этилиб, катта моддий зарар қўришаётганини қаламга олинган эди. Яқинда тахририятимизга мақола юзасидан шундай жавоб келди.

«Эшмачи эшиб олар, ташмачи ташиб» сарлавхали мақолада номлари кўрсатиб ўтилган бир қатор корхона ва ташкилотларнинг нефть маҳсулотларидан фойдаланишда йўл қўйган камчиликларини ҳокимиятнинг енгил-ерангетика ресурсларидан оқилон фойдаланиш бўйича комиссияси узининг яқинда ўтказган йиғилишида мутасадди ташкилотлар раҳбарлари иштирокида муҳокама этди. Мақолада келтирилган камчиликларга йўл қўйганлиги учун ҳар хил вазифадаги 47 ҳодима нисбатан иқтисодий ва маъмурий жазо чоралари қўйилган. Ҳар бир корхона ва ташкилотлар бўйича нефть маҳсулотларидан самарали фойдаланиш, уларни исроф бўлишига йўл қўймаслик чора-тадбирлари ишлаб чиқилди. Номлари қайд қилинган корхона ва ташкилотлар вилоят комиссияси ишчи гуруҳи томонидан қатъий назоратта олиниди ва ҳозирда махсус режа асосида иш олиб беришмоқда.

Нефть маҳсулотларини тежаб-тежаб ишлатилишини ташкил этиш вилоят ҳокимиятининг кўп тартибидан асосий масалалардан бири бўлиб қолмоқда. Вилоят ҳокимияти ва унинг енгил-ерангетика ресурсларидан оқилон фойдаланиш комиссияси бундан бун ҳам борадади камчилик ва нуқсонларини бартараф қилиш бўйича чора-тадбирларини куриб боради.

3. МАМАТҚУЛОВ,
Наманган вилоят ҳокимиятининг ўринбосари.

«КЎРГА ҲАССАМИ?»

(«Адолат» газетаси, 1996 йил 22 июнь)

Мақсуд лўқмада Республикамиз пойтахтининг марказида жойлашган Ўзбекистон миллий ботидаги «Фаррух-Назир» фирмасига қарашли қаҳвахонада кейинги пайтда айрим нуқсонларга йўл қўйлаётганини, айниқса, тозаланиш рўи эътиборини таъкид қилинган эди. Унга қуйидаги жавоб олинди.

Чилонзор тумани ҳокимияти «Адолат» газетасида босилган «Кўрга ҳассами?» мақоласи бўйича қуйидагиларни маълум қилди.

Ушбу мақолада кўрсатилган камчиликлар жойига қиёс текширилиб, тегишли чоралар қўрилди. Қаҳвахонадаги стол ва стуллар «Фаррух-Назир» фирмаси томонидан ялпизга алмаштирилди, те-варак итроф тозилди.

«Фаррух-Назир» фирмаси раҳбарияти хизмат кўрсатиш савиясини ошириш, тозаланиш ҳолатини сақлаш ҳақида қатъий оғоҳлантирилди.

А. ИВАСКИН,
Чилонзор тумани ҳокимиятининг ўринбосари.

Ё ЗАРИНГ, Ё ЗЎРИНГ БЎЛСИН...

акс ҳолда айрим «тўра»лар тўсиғига учраб, сарсон бўлиш аниқ экан

Очиги, бундай ҳолга барҳам бериш, деб ўйлардик. Лекин айрим толамачилар, баъзи «тўра»лар одамларга қўмақ бериш ўрнига сарсон қилаётган, қалбига эмас, кўнгалига қарайди-дилларини мушугини ништ демаядилар ҳануз-ҳавон топи-ларкан. Агар бунини ўз кўзимиз билан кўрмадан биророн эшитсак, «беқор айтмасиз», деб юборишимиз тайин эди. Афсуски...

Шу йил 10 июль кўни кундузи соат бирларда «Термиз» аэропортига шоша-пиша етиб келдик. Ичкарига кирдиқ лол қолдик. Шундай ҳашаматли бинода зог қўринмади. Во ажаб... Аэропорт қўнчиб етганга қарамай, «Ё биз бошқа ерга келиб қолдикми?» Шундай деб ҳайрон бўлиб тургандик, ҳайрат олдимишга бир киши келди.

— Аэропортдасизлар, — деди у пепонасидаги терни артаркан. — Бир соатлар чамаси аввал навбатдаги самолёт Тошкентга учиб кетди. Паттачи ва рухатдан ўтказувчи менга кейинги рейсга патта ваъда қилиб, уч яримда келинг, дея тушликка кетишганди...

— Улар тушликка кетишган бўлса раҳбар, набатчи, маълумот берувчилар бўлиши керакми? — Энди, ака, биз кичкина одам. Улар билан тўлашиб бўлмайдим. Ёнинг, десангиз йўлдан қўлиб кетасиз. Яхшиси, ялпизиб-елборган маъқул.

Суриштириб билсак, ҳамроҳимиз виллоятдаги 82-механизацияланган қўша жама-ма прораби Назар Абдурахмонов бўлиб, Тошкентда бўлган йиғилишга кетаётган экан.

Начора, қўтишга мажбур бўлидик. Соат икки яримлардан кейин аэропорт гавжумлаша бошлади. Учларда паттачи пайдо бўлди. У жойини эгаллар эгалламас дарча олдида турганларга: овра бўлиб навбатда турманглар, чипталарнинг ҳаммаси сотилган, деб аланмаларини титқилдида ичкарига кириб кетди.

— Оббо, — деди шу ерда турганлардан бири, — йўлини қилмасак бўлмайдиганга ўхшайди. Кейин айлиб, Гузал Қорғоние-вининг олдида кирдида бир патта иккита чипта қутариб чиқаркан шериғига! — Булар шунақа, қистирмасанг самолёт бўш кетса кетадики, қўнтининг бурини тикиб қолаверсан, — деди.

Чиптачи яна жойига келиб ўтирди. Навбатнинг бошида турган Назар Абдурахмонов унга яна илтижо қила бошлади.

— Сизнинг, хизмат сафари билан йиғилишга кетаёяман. Илтимос, битта билет бериш. Булмаса етиб бормайман.

— Жонга тегишми? Сизга ухшаганлар куп, чипта эса йўқ бўлди. Ҳаммаларингизга қаердан оламан. Шу орада бир одам келиб, имошпора қўлган эди, Гузалхон унинг ҳужжатларини олиб, биригада чипта тутирлаб берди.

— Жон сизни келган, биз ҳам хизмат билан келган эдик. Эртата эрталаб ишда бўлишимиз керак, — дедим унга ялпизиб.

— Менинг нима ишим бор. Чипта бўлмасе қаердан оламан.

Биз у билан гаплашгани бе-фойдалигини билиб, бошқиларни излаб бошладик. Рухатдан ўтказувчи аёл келган экан, раҳбар билан телефонда гаплашгани учун иш сурадим.

UZINFO

ХАБАРЛАРИДАН

• АҚШ давлат департаментининг вакили Николас Бэрнс хорижий журналистларга баёнот бериб, БМТнинг янги бош қотиби ким бўлиши ҳақида АҚШ ўз нуқтаи назарини айтишга ҳақлидир, деди. Бэрнс АҚШ Бутрос Галии номзодини иккинчи мўддатта сайлашни учун қўйилишига қарши эканлигини билдирди, бу ташкилотга ислохотлар ўтказишга мойил ва самарали ишлайдиган қиш раҳбарлик қилиши керак деди. Унинг фикрича АҚШ БМТнинг таъсисчи давлатлардан бири сифатида ҳўшбу ташкилотнинг жаҳонда рўй бераётган муаммолар, иқтисодий масалалар ҳақида инсон ҳуқуқлари бўйича жуда кўп ишлар қилиши мумкин бўлган халқаро ташкилот сифатида тан олади.

• Украинанинг Америка Қўшма Штатларидаги элчиси Юрий Шербақ журналистларга Украина Конституцияси қабул қилиниши жараёни ҳақида батафсил маълумот берди. У халқаро сайлов тизими жамғармаси ташкил қилган анжуманда сўзга чиқиб Украинанинг янги Конституцияси қабул қилинишига ердан берган қишларга миннатдорчилик билдирди. Мамлакат парламенти қабул қилган Конституция ижроия ҳокимият билан қўнун чиқарувчи ҳокимиятнинг сийсий келишуви маъсулидир. Конституция Украинанинг демократия йўлидан бориши ва унинг халқига озолиқ ва ижтимоий ҳуқуқлар бериш таровидир. Элчи Конституцияни тасвиқлаб бераар экан, мамлакатнинг асосий қўнун парламентининг 23 соат давом этган мажлисида сўнг 315 депутатнинг еқлаб, 36 депутат қарши ва 12 депутат бетафр қолиши натижасида қабул қилинганлигини айтиб берди.

• Босния ва Герцеговина федерацияси Босния му-сулмонлари ва хорватлари қуролди қўшларини бир-лаштиришни таъминловчи мўддофа тўғрисидаги қўнун қабул қилганлигини АҚШ қўллаб-қувватлайди ва федерация қуролди қўшларини қайта қуроллантириш ва уқитиш дастурини амалга оширишга им-кон беради, деб айтди, АҚШ давлат департаментининг вакили. Федерацияга АҚШ юз миллион долларлик қурол етказиб беради. Саудия Арабистони, Қуват, Малайзия, Туркия ва бошқа мамла-катлар 140 миллион доллар ҳажмида Босния армияси учун қурол-яроғ етказиб беришадди.

• Венгрияга ташриф буюрган АҚШ Мудофаа вазири Перри Боснияда тинчлик шартномаларини бажариш қўшларига Венгриянинг фаол иштироки ва ана шу қўш-ларга қўрсатилган хизматини учун Венгрия ҳўқуқиятига миннатдорчилик билдирди.

Мудофаа вазири журналистларнинг Венгрия 1999 йилга қадар НАТО аълолигига қабул қилинади, деган саволига бу масала ҳўсусида мен эмас, НАТОнинг 16 та аъзоси бўлган мамлакатлар раҳбарлари қарор қабул қилишадди, деди. Ҳўзира эса, Венгрия НАТОнинг «Тинчлик йўлидаги ҳамкорлик» дастурига фаол иштирок етмоқда, деб баёнот берди Мудофаа вазири.

• Женевада қуролсизланиш бўйича ўтаётган конференцияда АҚШ вакили, элчи Стивен Ледерар Вашингтонда ядро қуролди синовини бутунлай таъқиқлаш бўйича шартнома матни эълон қилди бўлган урғунлиқда, деди. Ушбу шартнома лойиҳаси бутун дўне мамлакат-лари пойтахтларига жўнатилган эди.

Македония Республикаси. Охрид қўли манзараси.

Каримжон РИХСНОВ,
«Адолат»нинг махсус мухбири.

Ислон КАРИМОВ: ТАНЛАГАН ЙЎЛИМИЗ ТЎҒРИЛИГИНИ ҲАЁТ ТАСДИҚЛАМОҚДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

тасдиқлаб турибди. Биз бошиданоқ нафақат иқтисод, балки сиёсатда ҳам «шок терапия»сига қарши эдик. Яна бир нарсасига икром бўламизки, ислохотлар ўтказилганда, албатта одамларнинг дунёқараши, миллий урф-одатлари, анъаналари, шарт-шароити, керак бўлса, табиати, феъл-атвори инобатга олинishi керак. Шунинг билан, катта хатога йўл қўйган бўламиз. Ўзбекистонда сиёсий ислохотлар босқичма-босқич амалга оширилмоқда. Ўзбекча айтганда, «мусулмончилик аста-секинлик билан» бўляпти.

«Каримов ўзгардимми ёки унинг сиёсати?» деган саволнинг жавоби ҳақиқатан ҳам шундай: демократия: авваломбор одамни ҳаёт ўзгартиради. Шу жумладан, жамият ўзгараётганда Президент ҳам ўзгаради. Яқинда мустақиллигимизнинг беш йиллигини нишонлаймиз. 1991 йил 1 сентябрда туғилган болалар яқинда бешга қиради. Илоийм улар-лар умр берсин! Мана шу бешга қирган болалар балогат ёшига етганда мутлақо бошқача бўлишди. Дунёқарашлари, табиатлари билан улар

биздан мутлақо фарқ қилишди. Ишончлиқ, мен катта умидлар билан шу кунларни кутаяман. Оллох умид берса: мустақиллик кунда туғилган болаларнинг ҳаётга қадам қўйиб давлат, жамоат ишларида иш-тирок таътиллари кўрсам, армоним қолмасди.

Муаммолар ҳусусига келсак, мен улардан учтаси ҳақида гапирмоқчиман. Конституциямиз, қонунларимиз берган ҳамма ҳақ-ҳуқуқларни амалга ошириш учун бизлар ҳали кўп ишлашимиз керак. Иккинчи масала — бу сиёсий муҳолифат. Муҳолифат ҳар бир демократик давлатда бўлиши керак. Муҳолифат мавжудлиги демократия аломати десак, сиёсий ҳато қилган бўламиз. Ҳозир кучга қайраган партияларга, янги пайдо бўлаётган партияларга бизнинг ишончимиз катта.

Учинчи муаммо — бу матбуот. Мен бир марта эмас, бир неча марта таъкидлаб, алоҳида ўқитиб ўтганман: матбуот соҳасида муаммолар жуда кўп. Бу муаммоларни ечимизни, Ғарб давлатлари, демократик давлатлар андозалари даражасига, албатта, етиб боришимиз керак. Гапимиз ақуллик айтмоқчи, Ғарб, Ўзбекистонда сиёсий,

Хайрулло УБАЙДУЛЛАЕВ, «Би-Би-Си» радиостанциясининг ўзбек шўбаси:

— Жаноб Президент, мана менинг қўлимда АҚШ Мудофаа вазирлигининг меморандуми. Бу ерда, жумладан, «Узаро фойдали-иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун конверсион кўмити ташкил этилиши» ҳақида гап боради. Шунга озигина шарҳ беролмайсизми, яъни конверсияга грифтор бўлиши мумкин бўлган объектларнинг бунинг фойда ва зарари ҳақида.

Ислон КАРИМОВ:

— Дарҳақиқат, Америка Қўшма Штатлари Мудофаа вазирлиги ва бошқа вазирликлар, жумладан, Савдо вазирлиги, Молия вазирлиги билан музокара олиб борилаётганда конверсия масаласига алоҳида эътибор берилди.

Америка Қўшма Штатларида Ўзбекистонга бир неча бор махсус делегациялар келиб кетди. Ўзбекистон шартитида конверсияни уюштириш учун алоҳида дастурлар тузилди. Бир вақтлар мудофаа тармоғида ишлаган корхоналаримизнинг аҳоли ҳозир жуда оғир, улар буюртмасиз ўтиришибди. Шу

корхоналарни, энг аввало, истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган соҳаларга ихтисослаштириш керак. Мисол учун, авиация заводидаги йўловчилар ташувчи янги ИЛ-144 русумидаги самолётни ишлаб чиқариш, уларни истефода этиш учун буюртмалар топиш, четта сотиш, умуман халқ ҳужалигида, иқтисодиётимизда мазкур самолётдан самарали фойдаланиш конверсия дастурида кўзда тутилган масалаларнинг бир қисми, ҳолос.

Ғофир ЖАМОЛОВ, Ўзбекистон радиоси мухбири:

— Яқин кунларда Асакадаги автомобиль заводи дарвозасидан Ўзбекистоннинг биринчи автомобили йўлга чиқади. Бу қўшма корхонанинг маҳсулоти жаҳон бозоридан ўз урнини топа оладими? Мана шу атомобилларнинг республикамиз ташқи иқтисодий алоқаларини ривожлантиришга қўшадиган ҳиссаси қандай бўлади?

Ислон КАРИМОВ:

— Дарҳақиқат, 19 июль кунини Андижон вилоятининг Асака шаҳрида Марказий Осиёда биринчи ва ягона автомобил заводи ишга тушишини нишонлаш маросими бўлади. Бу нафақат иқтисодий ҳаётимизда, маънавий, сиёсий ҳаётимизда ҳам таҳрикий воқеадир. 3-4 йил олдин

Ғафлат бўлинборт

Дунёда ҳамма кишилар бир-бирига нисбатан ҳаёс қўйилар. Бунинг «қобили» деб ҳам қўйишди. Бироқ, министрик фуқаро Александр Чегодаевнинг «қобили»си жуда англа. У ҳалдан ташқари узун ва йўғон ишлар беклиши унга қўйишчилик ҳунар қилиб олган.

Чегодаев шу кунларда ўз уйида Иллонезиядан келтирилган бутма иллонизи бекмоқда. Кўпунча у шаҳар кўчаларида ўз «қаратойи» билан бирга сайр қилади. Иллон ўз эгасининг томонига урғилиб олади ва «чоратрофа» юқоридан матури ташлабди. Чегодаев ўз иллони билан дўқларга қарайди, қўчаларда сайр қилади. Ундан нега бу иллонни ҳайвонот бопига топширмаётганлигини сурашганда у ерда етарли шарт-шароит йўқлигини айтди.

Бақирсанг — бағога қопсанг

Африканинг Банга қабиласида умийтдан сасланб келатган қадимий ағналар маъмул. Шу ағналарга биноан келсин туй олдин кўнунинг қанчалар жасоратли ва чилмайл эканлигини синиб қуради, яъни ёниб турган мапалани бир қалқига йипит қуради. Агар йипит бақириб юбурса ёки унинг орқасида олиб тисариса, туй бўлмайди.

Жанжал узи нимадан бошланганлиги?

Гондурас давлатидан Турсинос ва Найера қабилалари уртасида ун йилдан бери давом этиб келатган «қонга қон» урушига нисбатан, давлат Қуролли қўчалари аралашув, чек қўйишди. 1987 йилнинг апрели ойида Найера қабиласининг азаси кўпчи Турсинос қабиласидан қўчаларни ширақайлиқ устида қўқоқлаб қўйган эди. Орқиди жанжал мана шундан бошланган. Утпан дегарли ун йил мобайнида ҳар икки томондан 80 нафарга яқин киши ўлдирилди.

Яқинда, айтаётганимиз каби, мамлакат Бош қўмондонини генерал Пачеко раҳбарлигида ун йиллик низога чек қўйишди ва иккада қабилалар тенг тегишли бўлган 12 та автомат намоишкорона ёқиб ташланди. Қонли низога чек қўйиш ҳақида аҳдномага иккада қабилаларнинг энг кичик эркак азаслари имзо чекди.

Оппи дарвозасининг сирин

Буюк илхорчи Элисоннинг таъиниш-бешилари қўшувчи бир нарсасга ҳайрон бўлишларди: олмийнинг бог ҳовлига олиб чиқилган дарвозаси нисбатан қийинчилик билан очиларди. Пирозарида дустарилан бири шикоят қилди.

— Сен шунча буюк ақл эгаси бўлиб, бог ҳовлига тузукроқ дарвоза урнатиб ҳам қўймайсан!

— Бундан яхши дарвозани ўйлаб топши қийин, — жавоб берди олми.

— Ҳақиқатанми?

— Йўта, нега энди! — деди Элисон, — дарвоза ун иллонини сув утказишга улаб қўйилган. Дарвозани очган ҳар бир кимса ҳовлига ҳовлига ун ҳаракат билан бог уртасида урнатилган сув иллонини (иштерия)га йипира липр сув чиқариб қўйиш...

От айланб қозининг топади

Американинг Теннесси штатида шаҳарлардан бирида яшовчи Эдгар Уильямс 81 ешда, Катрин Уильямс эса 77 ешда яна қайтадан турмуш қўришди.

51 йил муқаддам улар ажрашган ва турли шовқонларга учиб кетган эди. Ярим аср умуман бир-бирини кўрмаган. Иккаси ҳам оилали, унвалзували бўлишди. Иккасини ҳам бир-бирини нисбатан ашиқлиқ ҳалоллик деб билишарди. Бироқ тақдир уларни 51 йилдан сунг яна урнатилган ва улар... бир-бирини яна сениб қолди. «Эдгар менинг биринчи сенилим ва ҳозирги сеним ашқилиқ сенидан ҳам қўқиларди» деди Катрин нисбатан туйди.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Тоҳиржон ҲАМИРОВ олаған сурат.

Жаҳон бозори сари

ИШОНЧЛИ ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Мен бу гапни ишдан қайтаётим, қўлни кўрган отахоналарнинг бирдан эшитиб қолди.

— Мана, Ўзбекистон ўз машиналарига ҳам эга бўлди, — деди у автобусдаси ҳамроҳига ўзгача фохру ифтихор билан. — Насиб этса, невараларимиз катта бўлишганда албатта шу машиналарни миниб юришди.

Асда ҳамманинг фикру-зирини эгалаган бу кутулғ ниятларнинг қўнғиллари туғилганига ачча бузган. Юртбошимиз 1994 йилнинг октябры ойида Андижон вилоятига ташир эгалаганда Асакада қўрилаган «ЎзДЭУавто» ўзбек-корей қўшма корхонасида бўлиб, меҳнат жамоаси билан учрашган эди. Ушунда давлатимиз раҳбари бу ерда ишлаганларга янги корхонанинг истиқболлари ҳақида тўқналиб, «Вақтлар келиб бу ерда ишлаб чиқариладиган машиналарни фарзандларимиз миниб юришсин, дея ният қилганилар асло кам бўлмайсизлар, баракка топасизлар», — дея ўқитишган эдилар. Эндишда ўтаётган ҳар бир кун бу олийжанг истакларни ижобат бўлиши тобора яқинлашганлигини кўрсатиб турибди.

«ЎзДЭУавто» қўшма корхонаси ҳақиқатан ҳам бой имкониятлар мамлакатига бўлган Ўзбекистон тарихида янги саҳифа очди. Президентимиз ташаббуси билан ташкил этилиб, ишга туширилган бу йirik иншоотда ишлаб чиқарилаётган енгил автомобиллар икки мамлакат уртасидаги ишончли ҳамкорлиқнинг самарали натижа бераётганлигини кўрсатиб турибди.

Эндиликда Ўзбекистон ривожланишининг ойдин йўлларидан бориб, Президентимиз томонидан ишлаб чиқилган беш тамойил асосида узининг иқтисодий қудратини тобора мустаҳкамламоқда. Ватанимиз тарихида оламшумул воқеа бўлган бу автомобиль заводи ҳам ана шу соҳадаги сермахсул ишларнинг биридир. Маълумки, мамлакатимиз раҳбари Ислон Каримов 1992 йили Корей Республикасига расмий ташир буюрди. Ушунда иккада давлат раҳбари икки томоннинг манфаатига хизмат қилувчи бир қатор муҳим сиёсий-иқтисодий битимларни имзоладилар. Шу билан биргаликда Ўзбекистон ҳудудида қўшма корхоналарини ишга туширишга аҳдлашиб олдилар. Шундан сунг орадан кўп ўтмай 1992 йилнинг 5 ноябидан «Ўзавтопром» давлат ассоциацияси билан Жанубий Корейнинг «ДЭУ» компанияси мазкур қўшма корхонани ташкил этди. Ҳозир қим билан бу воқеалар жараёни ҳусусида

суҳбатлашманг, албатта бир хил фикрларни эшитасиз: Ўзбекистон Жанубий Корей компаниясини ишончли ҳамкорликка танлаб алашмаган. Яхши иш қилган: ҳаммуассис ишончли ва ҳалол ҳамкор.

Ҳақиқатдан ҳам ўз мамлакатини тилида «кенг дунё» фикрини англаувчи «ДЭУ» дунё бўлиб фаолият кўрсатишини ўзининг асосий максадига айлантирган. Уш навбатда турли русумлардаги автомобиллардан ташқари видео ва аудио техникаси, қолаверса бошқа қатор узиға хос маҳсулотлари билан ном қозонган мазкур компаниянинг ер юзидати юзга яқин мамлакатда ҳозир қўшма корхоналари ишлаб турибди. Ўзбекистон — компания учун янги имконият бўлди. Автомобиль заводи дегарли жуда қисқа муддатларда — икки йил ичида ишга туширилди. Бошлаган ишига, унинг истиқболига қатъий ишонч билан қараш халқимиз учун хос иш. Тарихда бундай муъжизалар кўп рўй берган. 1996 йилнинг март ойи охири ҳам унутилмас кун бўлиб қолди. Қўшма корхонанинг дастлабки автомобил «Дамас» дунё юзини кўрди. Кейин «Тико», ҳадемай «Нексия» автомобилларини ишлаб чиқариш мўлжалланган.

Узаро ҳамкорлик икки томоннинг манфаатига ҳолис хизмат қилади. Ҳаммуассислар орқали тайёрланган ўзбек мутахассислари ҳозирги кунда қўли-қўлига тегмай автомобиль

Мен бу гапни ишдан қайтаётим, қўлни кўрган отахоналарнинг бирдан эшитиб қолди.

— Мана, Ўзбекистон ўз машиналарига ҳам эга бўлди, — деди у автобусдаси ҳамроҳига ўзгача фохру ифтихор билан. — Насиб этса, невараларимиз катта бўлишганда албатта шу машиналарни миниб юришди.

Асда ҳамманинг фикру-зирини эгалаган бу кутулғ ниятларнинг қўнғиллари туғилганига ачча бузган. Юртбошимиз 1994 йилнинг октябры ойида Андижон вилоятига ташир эгалаганда Асакада қўрилаган «ЎзДЭУавто» ўзбек-корей қўшма корхонасида бўлиб, меҳнат жамоаси билан учрашган эди. Ушунда давлатимиз раҳбари бу ерда ишлаганларга янги корхонанинг истиқболлари ҳақида тўқналиб, «Вақтлар келиб бу ерда ишлаб чиқариладиган машиналарни фарзандларимиз миниб юришсин, дея ният қилганилар асло кам бўлмайсизлар, баракка топасизлар», — дея ўқитишган эдилар. Эндишда ўтаётган ҳар бир кун бу олийжанг истакларни ижобат бўлиши тобора яқинлашганлигини кўрсатиб турибди.

«ЎзДЭУавто» қўшма корхонаси ҳақиқатан ҳам бой имкониятлар мамлакатига бўлган Ўзбекистон тарихида янги саҳифа очди. Президентимиз ташаббуси билан ташкил этилиб, ишга туширилган бу йirik иншоотда ишлаб чиқарилаётган енгил автомобиллар икки мамлакат уртасидаги ишончли ҳамкорлиқнинг самарали натижа бераётганлигини кўрсатиб турибди.

Эндиликда Ўзбекистон ривожланишининг ойдин йўлларидан бориб, Президентимиз томонидан ишлаб чиқилган беш тамойил асосида узининг иқтисодий қудратини тобора мустаҳкамламоқда. Ватанимиз тарихида оламшумул воқеа бўлган бу автомобиль заводи ҳам ана шу соҳадаги сермахсул ишларнинг биридир. Маълумки, мамлакатимиз раҳбари Ислон Каримов 1992 йили Корей Республикасига расмий ташир буюрди. Ушунда иккада давлат раҳбари икки томоннинг манфаатига хизмат қилувчи бир қатор муҳим сиёсий-иқтисодий битимларни имзоладилар. Шу билан биргаликда Ўзбекистон ҳудудида қўшма корхоналарини ишга туширишга аҳдлашиб олдилар. Шундан сунг орадан кўп ўтмай 1992 йилнинг 5 ноябидан «Ўзавтопром» давлат ассоциацияси билан Жанубий Корейнинг «ДЭУ» компанияси мазкур қўшма корхонани ташкил этди. Ҳозир қим билан бу воқеалар жараёни ҳусусида

суҳбатлашманг, албатта бир хил фикрларни эшитасиз: Ўзбекистон Жанубий Корей компаниясини ишончли ҳамкорликка танлаб алашмаган. Яхши иш қилган: ҳаммуассис ишончли ва ҳалол ҳамкор.

Ҳақиқатдан ҳам ўз мамлакатини тилида «кенг дунё» фикрини англаувчи «ДЭУ» дунё бўлиб фаолият кўрсатишини ўзининг асосий максадига айлантирган. Уш навбатда турли русумлардаги автомобиллардан ташқари видео ва аудио техникаси, қолаверса бошқа қатор узиға хос маҳсулотлари билан ном қозонган мазкур компаниянинг ер юзидати юзга яқин мамлакатда ҳозир қўшма корхоналари ишлаб турибди. Ўзбекистон — компания учун янги имконият бўлди. Автомобиль заводи дегарли жуда қисқа муддатларда — икки йил ичида ишга туширилди. Бошлаган ишига, унинг истиқболига қатъий ишонч билан қараш халқимиз учун хос иш. Тарихда бундай муъжизалар кўп рўй берган. 1996 йилнинг март ойи охири ҳам унутилмас кун бўлиб қолди. Қўшма корхонанинг дастлабки автомобил «Дамас» дунё юзини кўрди. Кейин «Тико», ҳадемай «Нексия» автомобилларини ишлаб чиқариш мўлжалланган.

Узаро ҳамкорлик икки томоннинг манфаатига ҳолис хизмат қилади. Ҳаммуассислар орқали тайёрланган ўзбек мутахассислари ҳозирги кунда қўли-қўлига тегмай автомобиль

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Рустам АҲМАДЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

Мухайё Эмүрөдова Гулiston туманидаги «Ўзбекистон» деҳқон фермерлар уюшмасида ҳалол меҳнати билан обур топаган аёллардан. У ҳар йили иккарага ер олиб уни саҳоват қонига айлантиришга муваффақ бўлмоқда.

СУРАТДА: муҳир деҳқон Мухайё Эмүрөдова.

Мухайё Эмүрөдова Гулiston туманидаги «Ўзбекистон» деҳқон фермерлар уюшмасида ҳалол меҳнати билан обур топаган аёллардан. У ҳар йили иккарага ер олиб уни саҳоват қонига айлантиришга муваффақ бўлмоқда.

СУРАТДА: муҳир деҳқон Мухайё Эмүрөдова.

Мухайё Эмүрөдова Гулiston туманидаги «Ўзбекистон» деҳқон фермерлар уюшмасида ҳалол меҳнати билан обур топаган аёллардан. У ҳар йили иккарага ер олиб уни саҳоват қонига айлантиришга муваффақ бўлмоқда.

СУРАТДА: муҳир деҳқон Мухайё Эмүрөдова.

Мухайё Эмүрөдова Гулiston туманидаги «Ўзбекистон» деҳқон фермерлар уюшмасида ҳалол меҳнати билан обур топаган аёллардан. У ҳар йили иккарага ер олиб уни саҳоват қонига айлантиришга муваффақ бўлмоқда.

СУРАТДА: муҳир деҳқон Мухайё Эмүрөдова.

Мухайё Эмүрөдова Гулiston туманидаги «Ўзбекистон» деҳқон фермерлар уюшмасида ҳалол меҳнати билан обур топаган аёллардан. У ҳар йили иккарага ер олиб уни саҳоват қонига айлантиришга муваффақ бўлмоқда.

СУРАТДА: муҳир деҳқон Мухайё Эмүрөдова.

Мухайё Эмүрөдова Гулiston туманидаги «Ўзбекистон» деҳқон фермерлар уюшмасида ҳалол меҳнати билан обур топаган аёллардан. У ҳар йили иккарага ер олиб уни саҳоват қонига айлантиришга муваффақ бўлмоқда.

СУРАТДА: муҳир деҳқон Мухайё Эмүрөдова.

Мухайё Эмүрөдова Гулiston туманидаги «Ўзбекистон» деҳқон фермерлар уюшмасида ҳалол меҳнати билан обур топаган аёллардан. У ҳар йили иккарага ер олиб уни саҳоват қонига айлантиришга муваффақ бўлмоқда.

СУРАТДА: муҳир деҳқон Мухайё Эмүрөдова.

Мухайё Эмүрөдова Гулiston туманидаги «Ўзбекистон» деҳқон фермерлар уюшмасида ҳалол меҳнати билан обур топаган аёллардан. У ҳар йили иккарага ер олиб уни саҳоват қонига айлантиришга муваффақ бўлмоқда.

СУРАТДА: муҳир деҳқон Мухайё Эмүрөдова.

Мухайё Эмүрөдова Гулiston туманидаги «Ўзбекистон» деҳқон фермерлар уюшмасида ҳалол меҳнати билан обур топаган аёллардан. У ҳар йили иккарага ер олиб уни саҳоват қонига айлантиришга муваффақ бўлмоқда.

СУРАТДА: муҳир деҳқон Мухайё Эмүр

Ўзбекистон — Ватаним маним

Ўзбекистон — онажонимнинг
Гард қўмасин киприқларига.

Киприқимни соғға қиламан
Қувват бўл деб қўприқларига.

Олқор ДАМИН
ЖАҲОНИМ, ЖОНИМ

Атир боғларингда — шамоллар атир,
Баҳор жамолинга баҳорлар асир,
Меҳру муруватинг оламга татир,
Мустақил масканим, жаҳоним, жоним —
Истиқдол муборак, Ўзбекистоним!

Бошдан то оёғинг оппоқ барака,
Дехқонинг шухрати сизмас фалакка,
Гул бўлиб қадаланг ҳар гул юракка,
Мустақил масканим, жаҳоним, жоним —
Истиқдол муборак, Ўзбекистоним!

Дардининг олғали яралган жонимиз,
Сен учун қувончимиз, шарафимиз, шонимиз,
Қулиб тур, қулгини севар Инсонимиз,
Мустақил масканим, жаҳоним, жоним —
Истиқдол муборак, Ўзбекистоним!

Сени севмоқ ўзи қилмас кифоя,
Сени этмоқ зарур ҳар кун ҳимоя,
Меҳру муруватинг селгага гоя,
Мустақил масканим, жаҳоним, жоним —
Истиқдол муборак, Ўзбекистоним!

Қилмиш-қидирмиш
ҚАМОҚДА ЎТАЁТГАН
ЁШЛИК

Инсон умри қисқа ва шиддаткор. Қуларнинг қандай ўтганини сезмай қоласан. Фақат қалбига қулоқ солиб, ўзига ҳисоб бериб яшаган қилмишларини ҳар доим обрў-эътибор қозонади, эл назарига тушади.

Афсуски, умрини бесамара ўтказиб дилдорлик билан кун кечираётганлар ҳам йўқ эмас. Эндиликта 28 йилдан қаришлаган Сувон Раҳимовнинг йилитлиқ фахрлари қамоқда ўтмоқда. Илгари уч марта сулбаниб, панжара ортда ўт бир табасита таянма-қурсига ўтириб.

С. Раҳимов ўтган кеч соат 21 яримларда лифтда яшовчи онаси-ретти туғиб қолди. Ху-вон тўман матлубот кон енидан улаб-рофта қараса, ҳеч кимдай қўллай пайтининг ойбасини сиңдириб, ичкарига кирди. Дукондан бир жуфт аёллар этиги, уч жуфт эркаклар туғилиши, сипарига ва гўгўртларини олиб чиқиб кетганидан дукон яқинида яшовчи фуқаро Аваз Соҳибов томонидан қўлга тушди. Оёқликка қасбим билан келмаган Сувон Раҳимов енидан пайтининг А. Соҳибовнинг елкасига би-неча марта санғиди. Ёрдамга етиб келган Шўҳрат Соҳибов жиг-неятчини қўлга олишга қумаклашди. Угри милиция ходимлари қўлга топширишди.

Қайта-қайта жазоланишга қарамасдан табасита таянмаган Сувон Раҳимов суд ҳукми билан умрининг аяа саккиз ярим йилини қамоқда ўтказадиган бўлди.

А. ХОЛМУРАЕВ,
Навоий туман прокурорининг ёрдамчиси.

Суд залидан
«ҚҮЙ ОҒЗИДАН ЧҮП ОЛМАГАН...»

Ҳа, бир қарашда Амнор кўй оғзидан чўп олмайдиган қишлоқ мўйин-қоли бўлиб туради. Аммо унинг ҳақиқий бақараси туман судининг қора қурсида ўтирибди очилди. Унинг бу «қўриқни» баричиси эмаслиги ҳам билиниб қолди.

Ҳа, орасида ўрғалган қўнғил ўртасида қўнғилас, деган ибора бор. Бу гапнинг ҳақиқати Амнор Ҳаттоловнинг навоийлик жиноятлари учун суд-нинг қора қурсида ўтирибди аниқласа бўлади.

Амнор Ҳаттолов ким? У нима «қаромат» қурсатибди дериса. Марҳамат, таъкидлаш: Амнор Ҳаттолов мўқаддам бир неча бор судланган. Россия Федерацияси Қрасноярск улка Ўлосибирск туман суди томонидан уга халфий жиг-неятчи деган ном берилган. Угадларнинг мотмуқимини ашларин равишда та-лон-тароқ қилиб келган. Қишлоқларга бир неча бор молдй зарар етказган.

Жиг-неятчи Амнор Ҳаттолов шу пайтатга Қарши туманидаги Нукрабод томонидан Доғлар Мусаввинг жонидонда истикомат қилиб келган. У уй эгасининг ишдонини «қоқиб» олганини учун ҳам жондан эркак бўлиш. Бирор қилиш унинг мулдултини «ишт» демасданга кейин қилиш билмас турли наярлардан чиқара бошлаган. Амнор шу йилининг 21 февралда таъминан кеч соат 19.00 да жондан эгаси Доғларнинг тузани ичиб, тузанига туғилиш: унинг уйда боқатини битганини туғилишга туғилиб, 27.50 сўра сотиб қўбди. У ҳам етмаганди, шу кунби Бешкек шаҳридаги «Родат» оромгоҳи оғзида келиб, безорилик билан оромгоҳ эгасини бузиб оғзида ҳаракат қилди. Шу пайтда қишлоқ халқининг томонидан қўлга олинди.

Оғзи сўз жиг-неятчи Амнор Ҳаттолов устидан алоқатин ҳукм чиқариш. Лекин, бу урғида яна бир нарсани уқтириб ўтиш лозим тоқиб. Наҳотки, «Нукрабод» қишлоқ фуқаролар йиғини раиси ва қишлоқдаги фуқаро Доғлар Мусаввинг уйига қонунсиз яшаб келатган қишлоқнинг шаҳсини бирор марта ҳам сурабсўйишмаган бўлса? Унинг мусофир қилиб қурсатган Амнорнинг будан бошқа жиг-неятчи қўлматганига қим қарийлик берилди!

Шу урғида туман ички ишлар бўлими маъзе ишдорнинг жойларда паспорт тизим қондиларини назоратсиз қолдирибсизлигини ҳам айтиб ўтиш уриятли. Нозир ўз вақтида назорат ўтказиб, майсиза қилар яшавгани билан тегиз қишлоқ турғани, тайинсиз Амнорга ўз вақтида чора қурсади, Д. Мусаввинг туғилиш урғилишдан, арзон мол сотиб олган Р. Пақизаевнинг қишлоқдашлари оғзида қўл шуват бўлмаган бўларди.

Қарши туман судининг ҳукмига асосан фуқаро А. Ҳаттолов Ўзбекистон Республикасининг қонунлари бивони муносив жазоланди: мотмуқим мусо-лаб қилиниб, 10 йил озодликдан маҳрум этилди.

Белгиланиб жазо мулқати ку тиб кетар. Лекин, инсоннинг ҳақ олдасиди номуни, унинг обрўси тикланармики? Буни жиг-неятчи қўл урган Амнор на унга ухашлар авалроқ ўлиб қурсин керак.

Шавкат СУЛТОНОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

Мутахассис маслаҳатчи

«АЛЛЕРГИК КАСАЛЛИКЛАРДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ»

Маслаҳатчи, қулар исиши билан «аллергия» деб номланувчи касалликнинг аёвоқлиги қўзғатилди.

Аллергия — юнонча «бошқа, ўзга, бегона» ва «таъсир» маъналарини билди-ради. Яъни инсоннинг ўта ноқис, сезгир аъзоларининг «аллерген» деб аталувчи қиёмий моддалар, шифос ҳаво, байбўй ҳўд, микроблар, баъзи оқсиллардан таъсирлангани кайлар «аллергик касалликлар» дейилади. Бугунги кунда жамо-атимизнинг нососили, қиёмий, синтетик моддаларни қўл ишлатиш, баъзи тур-оқ-оқил, ичимликлар таъсирлангани қўзғатувчи моддалар қўзғилиши, ҳаводанги чанглар, саноат ва транспорт чангиллари, шамолдаги касалликнинг вақтида давлатмасилик, ҳаҳ ва ноқулай об-ҳаво шароитларида ишлаш, яшаб турган жониклини вақтида шамолтаъмасилик, гилам, полас, кўрта-тўшак, пар-етик, суварак каби хашарлар, ит ва мушукларнинг юни, турли гуллар, синтетик ва қиёмий кийим-кечас, ҳар юни оқсиллари ва наҳотки, доғлар-ни биллиб-бўлмай ишлатиш ва пайида қўзғувчи, пачидор қабилардан, аниқси, ари қанқадан қўзғаб аллергик касалликлар келиб чиқади.

Бу касаллик турдан бронхит аст-ма, поллиноз, алергик тумов, ашакем, дерматит, дойирал алергияси, ари каби хашарларнинг қачишдан пайдо бўладиган алергиялар кўпроқ уқрайди. Бронхит астма шамолтаъ-нини асорати бўлса, поллиноз касал-лиги ҳавода чангини ўта қўзғайишдан, дала жойларда бутдой, ўту-ланлар, ҳаҳ-

то гуза гулининг қишдан ҳам пайдо бў-лади ва туқовсиз аксирини, куз, бурун-нинг ачишиб, суяганиши, гоҳи нафас сиқиб ҳўржи билан кечадки ёки тошма тошилиши, шилиши, ҳароратнинг қўтари-лиши, бўтилиши ўз берили мўкин. Оламда алергиянинг белгилари пайдо бўлганда дарҳол шифокорларга мурожаат қилиб, маъсуе даво чораларини қўлаш

лозим. Акс ҳолда унинг оқибатлари ҳу-қуқ бўлиши мўкин. Касалликнинг олди-ни олиш учун эса юқорида санаб ўтил-ган оқсилларни яхши билиш, шаҳсий гипеага аъал қилиш, ҳонадон, қўри-етик, гилам қабиларини тез-тез шамол-латиб, озода сақлаш, дойирларни, қиём-ий воситаларни билиб-бўлмай ишлат-масилик, ўзи учун ўта таъсир қилувчи нарсаларни билиб, доим эҳтиёт бўлиш зарур. Алергия юз берган ҳолларда ун-га қарши ишлатилган дойирларни па-латириш, ўз билангича қўлаш яра-майди. Чунки бу касаллик ҳар бир орта-норманинг ўзигагина ҳос бўлиб бир бе-морга яхши фойда берган дори изданг-чиси ақс таъсир қилиб, оғир оқибатга олиб келиши мўкин. Шунингдек, оғиз, бурун, тиш, шамолтаъ касалликларини ўз вақтида даволаш, яъни оналарнинг қа-лоқларини илжон бориға қўрқар қўли билан уқтиришлари ҳам алергиянинг олдини олишга катта аҳамиятга эга.

Аллергик касалликлар тоқмайди,

Маънавият

Муҳаммад ЮСУФ

ШИРИН АЗОВИМ — СЕВГИМ...

Публицист ўйлари

(Давоми. Бони ўтган сонда).

VI

Бу ҳовида бўлиб тўй. Кечагича қуларини туширмай қизини эр-каб юрган Оғамини ўз дари бор.

Менга ҳамма сирини айтган қи-ям, деб қўриқ олганини ўз дари бор.

Чамолликка юзари ўз ўзидан гулдаш яшшаб ўтирган келин-чакнинг ўз дари бор. Ҳатто тўйга келган тумонат оламнинг ҳам ҳар бирининг ўзига яраша дари бор.

Келиннинг дуганлари эса ту-длик зийрак. Улар змидан куза-тишди. Ахир, билишди. Бутун тўйга бир инсон келмайдми. У қиз-ни жонидишдан севарди. Қиз эса умрида, у билан гапшаймаган. Ле-кин бефарқ ҳам бўлмаган. Ийит-да оғина журыт еттимаган. Қиз-да оғина фарғат еттимаган. Ма-на энди дунда яна бир жуфт ар-мон қўлайди.

— У келармики, Зеби?

— Ким. Қилини айтмасан?

— Менга нима. Келса — ҳам-ма айтилган тўй. Келмаса ҳеч қи-минг қовоғи ҳам ўтагани йўқ...

Келин шундай дейди, жиг-мақди. Лекин тўйдан ҳам айир-қилар узариға мушоҳада қил-шад: сезиларлиман, дейди. Ю-ри қон бўлиб йиллаб турлибди, жиг-мақинини қаратар.

Сени дегани нима ўзи?

Аслида «Бир» ҳам йити. Ним табасум қилиб турган қалб йити-си. Ужар қалбнинг қайноқ нол-си.

Ана, сеним,
Қўлиб туриб,
Қарамин йўқ,
Унинг менга,
Менинг унга,
Керагим йўқ...

У қулмайди,
У йилмасди,
У таъсирмас
Менга ҳам йўқ забон
Бир сўз суғарим йўқ.

Унинг азият-ноҳуқда
Оғдоби айир.
Мен ҳам хурсанд,
Шодиман
Бошқа тилигим йўқ.

Бу йўл боши
Паймон эли,
Хижрон эли,
Армон эли,
Армонга мултиратим йўқ...

Бу бевафо
Дунда бир
Йилитиб деб,
Уз кўни қон,
Сезиларлиман
Юрагим йўқ.

Ана сеним,
Қўлиб туриб
Қарамин йўқ,
Унинг менга
Менинг унга керагим йўқ...

VII

Бу қўнвоқ ва дилкаш ин-

соннинг эстиклиги олти йилки ту-шадиган туромлайди. Олти йилки у эрига зорланади: умрини ўзун бул-тур, мени қўйинг, тенгинизни то-пиб ўйланг, Сизни шўнча қийна-ганим сар...

Уларнинг фарзандлари ҳам йўқ. Эр ҳар қуни сомондай саргайиб кетган заҳиб чехрани қўтариб ол-тобга олиб чиқади. Қўнлини оғу-либ ҳазиллашди. Қара, хотин дейди у, эртакларга оқиллар ҳам мей-дек Мақсуд бўлмаса керак.

Улар севиб турмуш қуришмаган.

Сени дегани нима ўзи?

У фақат инсонларга хосина олти тўйи. Ҳақиқий инсон Муҳаббатсиз бир кун ҳам яшайолмайди.

Демак қандай мароқ бор

Бир кун севиб қўлишдан.

Минг кун ўйга толишдан.

Сўйиб қўлиб енишдан

Ортиқ қандай мароқ бор!..

Яна қандай мароқ бор,

Демак севиб қўлишдан.

Ювонлиб қўлиб қўлишдан,

Инсон қўлиб олганидан

Улуғ қандай мароқ бор?..

Айтинг, қандай мароқ бор

Сўйиб, қўлишдан

Уртаниш ўйлангидан

Гоҳда қишлоқидан

Ширин қандай мароқ бор?

Бу дунда висол бор,

Бу дунда ҳаёт бор,

Лайшанмоқ иқбол бор,

Мажнунга аҳвал бор,

Қўнли деган машини бор,

Дулоҳ, Сегоҳ, Ушшоқ бор,

Хижрон, армон, фироқ бор —

Яна қандай мароқ бор!..

Айтинг, қандай мароқ бор?..

VIII

Дуненинг юраги сени эмасми?..

Сени — Ватанга сардоқт эмас-ми?

Тўйчи Ойитиловнинг қўқрағидан

лақлак томиб турган қизил тўйгу-лар сени эмасми.

Нега шундай қўнғул сўни айтиш-дан гоҳи йилмайдими?..

Ийит — оддий тракторчи. Қиз қол-ғачи. Иккаси бир даладан нафас

олади, бир пайкалда терга ботиб ме-ҳнат қилади. Қўнғил қараб жўлма-ди, майсани сўйиб ҳўрсинади. Улар бир-бирини севади. Уларнинг урпа-шадиган жойи — дала, қўл ушла-шиб киноларга бормайди, қиссар-даш синиари Мақсуднинг тағида су-ва тош иртиб ўтирмайди. Улар бир-бирини севади, аъмо бунинг узар-лидан булук тирек эса билдириши-байди. Ийит ҳали ўз севиғисини бармоғини ўйнамаган, қиз эса ро-мансавларидек унинг елкасига бош қўлиб «Мен бахтиман», деб шивир-лаган.

Бунинг қаринғи, «севағи»га ва «қўн» оламлар қишлоқларга йи-гит билан қўл орасида тарғоват топ-пишди. Алабгата, анидан улар учун эмас, бирок, уларга ухлаб «сўриш-тирмай» севиб қолганлар учун.

Эмшқиз, ҳўжа (сайд, эшон, тура)

Кизга «қора» йилит ўйланса, осмон

узалиб тушармиш. Шундай қатга ос-мон алтарилиб фақат икковини бо-сиб қолармиш. Қўнғиллар — билиб

билмаганга олиб юрганлар, қўриб

узани қўрмаганга солиб юрганлар,

муҳаббатдан қўлиб юрганларга эса

ҳеч ҳақо бўлмас экан.

Ийит нима дейди биласизми? У

эла овоза бўлмай туриб, шу қўнғил

эрқатлиги бае қилсамди, дейди.

Ана сизга баюор қайтмайди.

Ахир сени бу қўнғил эмасми? Му-

ҳаббат майлонга кирган одамда ин-

соний бир мардик ҳам бўлиши ло-зим эмасми?

Баҳор, ёшлик баҳор эса, рост-

дан қайтмайди. У бир қаламдоқ, сиз-

га яраша туғдаси — борини бериб,

ортига жўнаб қолади...

Бир қуни енидан келаман,

Дейман: мен сен қутлан боламан.

Тинглайсан очилиб сен чағин,

Мен сени севаман, севаман!..

Кел, дейсан, кел, мунча

Йўқ энди гулгулча, кечкидиг,

Бок, йилит, атрофни...

Мен сени севаман, севаман!..

Сен турган жой боғмас,

Қўнғилга қўрақўз бир бола.

Мен энди қўнғил — ноламан,

О, сени севаман, севаман!..

Ким у, жим қулади, қулади,

Билдирмай эрмалар қулади.

Майлига галати, телбаман

Мен сени севаман, севаман.

Айт мендан не истар бу одам?

Тиклар, синарини иродан?

Тиклар бир ёмон, бир ёмон

Мен сени, севаман, севаман.

Мени ёв эгли бир мардум-ла,

Лайшанмоқ учаман бир жумла,

Қўнғилдан қўнғилга бир жумла,

Энли кеч, энли не қиламан,

О, сени севаман, севаман!..

IX

— Юсупов, чиқиб кет хонадан!

Муаллим таълимоти доғида фор-

мула сазар экан, оқсинага қарамай

шўнғил дейди. Мен илдамий синф-

хонадан чиқаман. Ташқарда туғи-

лаб далайлоқ элтиб. Қайтманг ту-

таман. Қизик, далайлоқ туғла ҳу-

шайди. Оппоқ атирғула. Фақат

хили йўқ...

— Хўрматли тахрират,
Фуқароларнинг дехқон ҳўжа-лигини юртишдан олган да-ромадларидан солиқни ҳисоб-лаб қилиш ва тўлаш тартиби қандай? Бу ҳақда тўла маълум-то берсангиз?

А. МИРЗАХУЖАЕВ,
Тошкент вилояти.

— Фуқаролар мустақил ра-вишда йил давомида қишлоқ ҳўжалик махсуслотларини со-тишдан ёки хизмат қўрсатиш-дан тушум олганидан ойдан кейин келадиган ойнинг 10 кўнға калар бўлганда ойлик даромаднинг 10 фоизи миқло-рида солиқ тулаб борадилар.

Солиқ дехқон ҳўжалиги аъзо-натидан фойдаланиш ҳақида шартнома тузган фуқаролардан даромад солиқ шартнома туз-ган дехқон ҳўжалиги аъзоси то-монидан ана шу фуқароларга иш қилини тулаш чоғида уш-лаб қолинади. Солиқ маскур Қонуннинг 8-моддиси 1-банди-даги ставкалар бўйича ушлаб қолинади.

Дехқон ҳўжалигида ўз меҳ-натидан фойдаланиш ҳақида шартнома тузган фуқаролардан даромад солиқ шартнома туз-ган дехқон ҳўжалиги аъзоси то-монидан ана шу фуқароларга иш қилини тулаш чоғида уш-лаб қолинади. Солиқ маскур Қонуннинг 8-моддиси 1-банди-даги ставкалар бўйича ушлаб қолинади.

Солиқнинг камини тулаш, бивобарини тегишли ҳолларда йил давомида ортиқча тулан-ган солиқни қайтариб бериш келгусида йилининг 1 апрели-дан ҳеч қилинмайди.

Дехқон ҳўжалигида ўз меҳ-натидан фойдаланиш ҳақида шартнома тузган фуқаролардан даромад солиқ шартнома туз-ган дехқон ҳўжалиги аъзоси то-монидан ана шу фуқароларга иш қилини тулаш чоғида уш-лаб қолинади. Солиқ маскур Қонуннинг 8-моддиси 1-банди-даги ставкалар бўйича ушлаб қолинади.

Солиқнинг камини тулаш, бивобарини тегишли ҳолларда йил давомида ортиқча тулан-ган солиқни қайтариб бериш келгусида йилининг 1 апрели-дан ҳеч қилинмайди.

Дехқон ҳўжалигида ўз меҳ-натидан фойдаланиш ҳақида шартнома тузган фуқаролардан даромад солиқ шартнома туз-ган дехқон ҳўжалиги аъзоси то-монидан ана шу фуқароларга иш қилини тулаш чоғида уш-лаб қолинади. Солиқ маскур Қонуннинг 8-моддиси 1-банди-даги ставкалар бўйича ушлаб қолинади.

Солиқнинг камини тулаш, бивобарини тегишли ҳолларда йил давомида ортиқча тулан-ган